

Alingsås kommun

2010-12-08

barn.ungdom@alingsas.se

Dnr 40-2010:1558

Rektorn vid skolan

Barn.ungdom@alingsas.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Ödenäs skola
i Alingsås kommun

Tillsyn i Ödenäs skola

Förskoleklass

Grundskola, årskurserna 1-6

Obligatorisk särskola, årskurserna 1-6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Dokumentationen av kunskapsresultaten på skolnivå i Ödenäs skola är bristfällig. Det medför att det är svårt att göra en bedömning av skolans samlade måluppfyllelse i förhållande till kursplanerna. Det som går att utläsa i den dokumentation som Skolinspektionen har tagit del av tyder emellertid på att de flesta eleverna i årskurs 5 nådde målen att uppnå läsåret 2009/10. Resultaten på de nationella ämnesproven i grundskolan är mer utförligt dokumenterade än måluppfyllelsen och visar att de flesta eleverna uppnår kravnivåerna i årskurserna 3 och 5.

Tillsynen visar emellertid, trots en i huvudsak hög måluppfyllelse enligt den dokumentation som finns, att de åtgärder som skolan vidtagit för att höja måluppfyllelsen inte har varit tillräckliga och därför ges inte samtliga elever på skolan möjligheter att lägst nå målen för utbildningen. För att kunna förbättra resultaten behöver skolan utveckla kvalitetsarbetet och regelbundet följa upp och utvärdera skolans resultat i samtliga ämnen.

Arbetet med de skriftliga omdömena är under utveckling. De måste ha ett tydligare fokus på att beskriva elevernas kunskaper. Arbetet med de individuella utvecklingsplanerna är tydligt, eleverna är med och utformar sina mål, de vet när och hur de ska arbeta med dem.

Nuvarande rektorn började arbeta vid skolan för cirka ett halvår sedan. Hon har identifierat förbättringsområden i skolan och driver en tydlig utveckling kring individuella utvecklingsplaner, skriftliga omdömen och lokal pedagogisk planering som bland annat syftar till en gemensam syn på bedömningar av kunskapsmålen.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har under tillsynen av Ödenäs skola identifierat följande brister.

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i matematik och svenska i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas (2 kap. 2 § första stycket skollagen och Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar och 1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m och 7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav och eleverna har inte varit delaktiga vid upprättandet av planen (14 a kap. 8 § skollagen)
- Skolans ordningsregler följs inte upp och utarbetas under medverkan av företrädare för elever och deras vårdnadshavare (6 kap. 8b § grundskoleförordningen)

Kommunen och rektorn har ansvar för att åtgärder vidtas för att åtgärda ovanstående brister. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Alingsås kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Alingsås kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets handläggning har utredaren Henrik Frykman och undervisningsrådet Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar



Lena Dahlquist

Enhetschef



Mats Lindström

Undervisningsråd

Skolinspektionen, Kungsgatan 20, 411 19 Göteborg,

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 04

www.skolinspektionen.se

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Alingsås kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Ödenäs skola den 18 november 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Ödenäs skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt.** Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Ödenäs skola, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Ödenäs skola

Tabell 1.: Antal elever på Ödenäs skola

Ödenäs skola	Antal elever
Förskoleklass	6
Grundskola	39
Obligatorisk särskola	2

Källa: Skolans rektor

Ödenäs skola ligger på landsbygden i det lilla samhället Ödenäs 1,5 mil sydväst om centralorten Alingsås. Utbildningen i skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6 samt två individintegrerade elever i obligatorisk särskola. I skolan finns också förskola och fritidshem. Dessa verksamheter bedöms i separata rapporter som ingår i det övergripande beslutet för Alingsås kommun.

Skolans elever undervisas huvudsakligen i åldersblandade grupper där F–2, 3–4 och årskurserna 5–6 är utgångspunkten.

Skolan leds av en rektor. I rektorns ansvarområde ingår för närvarande även flera förskoleavdelningar i det närbelägna samhället Ingared.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i matematik och svenska i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

I Ödenäs skola sammanställs resultaten av de nationella proven i svenska och matematik i årskurs 3. Med något undantag har eleverna under de senaste läsåren uppnått kravnivåerna.

I skolans senaste kvalitetsredovisning redovisas också resultat över tid av de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik i årskurs 5. Med något undantag per läsår och ämne har eleverna de senaste läsåren nått kravnivåerna. Antalet elever i årskurs 5 har oftast legat omkring 10 elever.

Skolan kan inte uppvisa någon sammanställning av resultaten i förhållande till kursplanernas mål i årskurs 3 i ämnena svenska och matematik. I årskurs 5 saknas det vid Skolinspektionens tillsyn tillförlitliga sammanställningar av kunskapsresultaten i samtliga ämnen.

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att skolan heller inte utvärderar kunskapsresultaten i samtliga ämnen utan att det endast är resultaten i de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik som är föremål för analys och reflektion.

Mot bakgrund av att inte alla elever uppnått kravnivåerna i de nationella proven och att skolan brister i sin uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten, måste skolan vidta åtgärder och säkerställa att alla elever ges möjligheter att nå målen för utbildningen. I samband med uppföljningen av detta tillsynsbeslut begärs en sammanställning för läsåret 2009/2010 över andel elever som nådde målen i ämnena svenska och matematik i årskurs 3 samt över andel elever som nådde målen i samtliga ämnen och i respektive ämne i årskurs 5.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att skolornas resultat följs upp och utvärderas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

1-3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m. m.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolans rektor följer inte i tillräcklig utsträckning upp och utvärderar kunskapsresultaten i förhållande till kursplanerna. Det gäller såväl i årskurs 3 i svenska och matematik som i samtliga ämnen i årskurs 5.

Sammantaget innebär detta att rektorn saknar en dokumenterad systematisk uppföljning för att tillsammans med lärarna kunna utvärdera de samlade resultat som undervisningen ger i form av elevernas måluppfyllelse. Skolans rutiner och strukturer för ett systematiskt kvalitetsarbete måste förbättras så att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas i varje ämne och nya metoder provas och utvecklas.

Även om måluppfyllelse i förhållande till kursplanerna inte följs upp eller utvärderas tillfredsställande på skolnivå, håller sig rektorn informerad om varje elevs kunskapsutveckling. På individnivå följs elevernas kunskaper i första hand upp genom skriftliga omdömen som ingår i de individuella utvecklingsplaner (IUP) som eleverna får i samband med de terminsvisa utvecklingssamtalen. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen motsvarar i de flesta avseenden väl författningarnas krav. I de planer som Skolinspektionen har tagit del av förekommer emellertid i några fall skriftliga omdömen med kommentarer som enbart beskriver undervisningens innehåll och ibland kopplar till elevens personliga egenskaper. Det överensstämmer inte med kravet i grundskoleförordningen som anger att skriftliga omdömen ska avse elevernas kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne.

Huvudområde/Bedömningsområde: Skolans lärandemiljö

Bedömning:

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav och eleverna har inte varit delaktiga vid upprättandet av planen.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolan utarbetar inte en årlig plan mot kränkande behandling som följer författningarnas krav. I planerna finns en översikt över de åtgärder skolan rent allmänt brukar vidta under läsåret. Enligt lärare och rektor görs kartläggningar men de dokumenteras inte och är inte utgångspunkt för arbetet med den årliga planen. Det framgår därför inte vilka åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra det kommande året utifrån specifika behov. Av intervjuer med lärare och elever framgår att eleverna inte deltar i framtagandet av en årlig plan mot kränkande behandling. Enligt författningarna ska eleverna vara delaktiga i upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling.

Bedömning:

Skolans ordningsregler följs inte upp och utarbetas under medverkan av företrädare för elever och deras vårdnadshavare.

Författningsstöd:

6 kap. 8b § grundskoleförordningen

Ödenäs skola har utarbetade ordningsregler. Av intervjuer framgår att det var flera år sedan dessa upprättades och reviderades. Eleverna informeras om skolans ordningsregler och visar i samtal med inspektörerna att de är medvetna om innehållet. Ingen av eleverna kan dock påminna sig om att ordningsreglerna utvärderats och reviderats under deras tid vid skolan.

Enligt grundskoleförordningen ska ordningsregler utarbetas och följas upp under medverkan av lärare, övrig personal samt företrädare för eleverna och vårdnadshavarna. Av det följer att reglerna ska utarbetas av företrädare för de elever som faktiskt går på skolan och har att förhålla sig till reglerna. Det har nu förflutit ett antal år utan att reglerna har ändrats vilket innebär att flertalet av de nuvarande eleverna vid skolan inte har varit delaktiga i upprättandet av ordningsregler.

Skolinspektionen, Kungsgatan 20, 411 19 Göteborg,

Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 04

www.skolinspektionen.se